

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KISIM

TÜRK SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNDE PRİMSİZ REJİM

BİRİNCİ BÖLÜM

SOSYAL GÜVENLİK KAVRAMI VE PRİMSİZ SOSYAL GÜVENLİK REJİMİNİN SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ İÇİNDEKİ YERİ

I- SOSYAL GÜVENLİK.....	27
A- SOSYAL GÜVENLİK KAVRAMI.....	27
1- Sosyal Güvenliğin Tanımı.....	27
2- Sosyal Güvenliğin Temel Amaçları.....	31
3- Sosyal Güvenliğin Temel İşlevleri.....	32
a- Önleyici İşlevi.....	32
b- Sosyal Adaleti Sağlama İşlevi.....	33
c- Bireye Ekonomik Güvence Sağlama İşlevi.....	33
B- SOSYAL GÜVENLİĞİN KONUSU.....	33
1- Mesleki Riskler.....	35
2- Fizyolojik Riskler.....	35
3- Sosyo-Ekonomik Riskler.....	36
C- SOSYAL GÜVENLİĞİ SAĞLAMA TEKNİKLERİ.....	37
1- Geleneksel Koruma Teknikleri.....	38
a- Bireysel Teknikler (Tasarruf).....	38
b- Kollektif Teknikler.....	39
2- Modern Sosyal Güvenlik Teknikleri.....	42
a- Sosyal Sigortalar.....	43
b- Sosyal Yardım ve Sosyal Hizmetler.....	45
D- ÇAĞDAŞ SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMLERİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ.....	46
1- Sosyal Sigorta, Sosyal Yardım ve Sosyal hizmete Dayanır.....	46
2- Kapsama Alınan Riskler Artmıştır.....	47
3- Bireyler Açısından Kapsam Genişlemiştir.....	47
4- Yönetimde Birlik Sağlanmasına Çalışılmaktadır.....	48
5- Sosyal Güvenlikte Devlet Katkısı Artmıştır.....	49
II- PRİMSİZ SOSYAL GÜVENLİK REJİMİNİN SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ İÇİNDEKİ YERİ	49
A- SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMLERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	51
1- Dünyada Sosyal Güvenlik Sistemlerinin Tarihsel Gelişimi.....	51
a- Sanayi Devrimi Öncesi Dönem.....	52
b- Sanayi Devriminden II- Dünya Savaşına Kadarki Dönem.....	53
c- II- Dünya Savaşından Sonraki Dönem.....	54
2- Türk Sosyal Güvenlik Sisteminin Tarihi Gelişimi.....	56
a- Osmanlı İmparatorluğu Dönemi.....	56
b- Türkiye Cumhuriyeti Dönemi.....	60
B- TÜRK SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNİN YAPISI.....	64

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNDE SOSYAL YARDIMLAR

I- SOSYAL YARDIMLAR.....	69
A- GENEL OLARAK.....	69
B- SOSYAL YARDIM KAVRAMI.....	69
II- TÜRKİYE'DE SOSYAL YARDIMLAR.....	72
A- KORUMA KARAKTERİ TAŞIYAN SOSYAL YARDIMLAR.....	72
1- Muhtaç Vatandaşlara Yapılan Sosyal Yardımla.....	73
a- Yardım İçin Aranılan Koşullar.....	73
b- Sağlanan Yardımlar.....	76
c- Yardımların Sağlanması.....	77
d- Yardımların Finansmanı.....	81
2- Muhtaç Yaşlı, Malul ve Sakatlara Yapılan Sosyal Yardımlar.....	83
a- Kanun Kapsamında Olanlar.....	84
b- Aylık Hakkından Yararlanamayacak Olanlar.....	85
c- Aylık Bağlanması İçin Aranılan Koşullar.....	86
d- Aylık Bağlanması.....	91
e- Aylığın Başlangıcı.....	92
f- Aylığın Hesaplanması.....	93
g- Yapılan Sağlık Yardımları.....	98
3- Muhtaç Sanatçılara Yapılan Sosyal Yardımlar.....	101
4- Doğal Afetlerden Zarar Görenlere Yapılan Yardımlar.....	102
a- Afetzedelere Yönelik Sosyal Yardımlar.....	102
b- Çiftçilere Yönelik Sosyal Yardımlar.....	104
5- Konut Edindirmeye Yönelik Yardımlar.....	106
6- Öğretmenliği Desteklemeye Yönelik Yardımlar.....	107
B- TAZMİNAT KARAKTERİ TAŞIYAN SOSYAL YARDIMLAR.....	108
1- Muhtaç Asker Ailelerine Yapılan Sosyal Yardımlar.....	108
a- Yardım Koşulları ve Yardımlardan Faydalanabilecek Olanlar.....	109
b- Yardımların Şekli, Sağlanması ve Yardım İçin Aranılan Belgeler.....	109
c- Yardımların Finansmanı.....	110
2- Vatan Hizmetinde Bulunmuş İstiklal Madalyası Sahiplerine Yapılan Sosyal Yardımlar	111
a- 1005 Sayılı Kanuna Göre Yapılan Sosyal Yardımlar.....	111
b- 3292 Sayılı Kanuna Göre Yapılan Sosyal Yardımlar.....	115
3- Görevleri Nedeniyle Yaralanan veya Ölen Kamu Görevlilerine Yardım.....	119
a- 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun.....	119
b- 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu.....	124
c- 2629 Sayılı Kanun.....	128
d- 3160 Sayılı Kanun.....	129
4- Yabancı Ülkelerde Türk Kültürüne Hizmet Eden Öğretmenlere Yardım.....	130
5- Üstün Başarı Kazanmış Amatör Sporcuları Desteklemeye Yönelik Yardım..	131

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNDE SOSYAL HİZMETLER

I- SOSYAL HİZMETLER.....	135
A- GENEL OLARAK.....	135
B- SOSYAL HİZMET KAVRAMI.....	136

C- TÜRKİYE'DE SOSYAL HİZMETLERİN GELİŞİMİ.....	138
II- TÜRKİYE'DE SOSYAL HİZMETLER.....	139
A- BAŞBAKANLIKÇA YÜRÜTÜLEN SOSYAL HİZMETLER.....	140
B- BAŞBAKANLIĞA BAĞLI KURULUŞLAR TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN SOSYAL HİZMETLER	140
1- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü.....	140
a- Kurumun Yapısı.....	141
b- Kurumun Görevleri.....	143
c- Kurumun Gelirleri.....	144
d- Kurum Tarafından Sunulan Sosyal Hizmetler.....	145
2- Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığı.....	165
3- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü.....	165
4- Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü.....	167
5- Vakıflar Genel Müdürlüğü.....	168
a- Muhtaç Öğrencilere Burs Verilmesi.....	169
b- Aylık Bağlanması.....	170
c- İmarethaneler (Aşevleri).....	171
d- Sağlık Hizmeti.....	172
e- Geçici Sosyal Yardımlar.....	172
6- Özürlüler İdaresi Başkanlığı.....	172
C- BAKANLIKLAR TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN SOSYAL HİZMETLER.....	173
1- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı.....	173
2- İçişleri Bakanlığı.....	174
3- Milli Eğitim Bakanlığı.....	175
4- Adalet Bakanlığı.....	176
5- Sağlık Bakanlığı.....	177
a- 3816 Sayılı Kanun ve Kanun Kapsamında Olanlar.....	177
b- Yardımların Sağlanması.....	179
c- Sağlık Hizmetlerinin Sunulması.....	180
D- YEREL YÖNETİMLERCE YÜRÜTÜLEN SOSYAL HİZMETLER.....	185
1- Belediyelerde Yürütülen Sosyal Hizmetler.....	186
2- İl Özel İdarelerince Yürütülen Sosyal Hizmetler.....	187
3- Köy İdarelerince Yürütülen Sosyal Hizmetler.....	188
E- KIZILAY TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN SOSYAL HİZMETLER.....	188

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK PRİMSİZ REJİMİNİN EKSİKLİKLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

I- İLGİLİ KANUN TASLAKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	190
A- GENEL OLARAK.....	190
B- 5502 SAYILI KANUNDA PRİMSİZ REJİMLE İLGİLİ DÜZENLEMELER.....	192
C- 5510 SAYILI KANUNDA PRİMSİZ REJİMLE İLGİLİ DÜZENLEMELER.....	193
D- SOSYAL YARDIMLAR VE PRİMSİZ ÖDEMELER KANUNU TASARISI TASLAĞI	194
1- Sosyal Yardımlar.....	196
a- Yapılacak Sosyal Yardımlar.....	197
b- Sosyal Yardımlara İlişkin Diğer Hükümler.....	199
2- Primsiz Ödemeler.....	200

3- Sosyal Yardım ve Primsiz Ödemelere İlişkin Ortak Hükümler.....	201
4- Kanun Tasarısı Taslağının Değerlendirilmesi.....	202
a- Taslağın Olumlu Yönleri.....	202
b- Taslağın Eksiklikleri.....	204
E- SOSYAL HİZMETLER HAKKINDA KANUN TASARISI.....	205
1- Çocuklara Yönelik Sosyal Hizmetler.....	207
a- Destekleyici Hizmetler.....	207
b- Koruyucu Hizmetler.....	208
2- Topluma Yönelik Hizmetler.....	209
a- Yaşlılara Yönelik Sosyal Hizmetler.....	209
b- Özürlülere Yönelik Sosyal Hizmetler.....	210
c- Kadına Yönelik Sosyal Hizmetler.....	210
d- Aileye Yönelik Sosyal Hizmetler.....	210
e- Toplum Refahına Yönelik Sosyal Hizmetler.....	211
3- Sosyal Hizmetlere İlişkin Diğer Hükümler.....	211
4- Kanun Tasarısının Değerlendirilmesi.....	212
II- PRİMSİZ REJİM; MEVCUT DURUMUN DEĞERLENDİRİLMESİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	213
A- PRİMSİZ REJİMİN EKSİKLİKLERİ (ZAYIF YÖNLERİ).....	213
B- ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	216

İKİNCİ KISIM

SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNDE EMEKLİLİK

BİRİNCİ BÖLÜM

EMEKLİLİĞE HAZIRLIK VE SİGORTALILARIN BORÇLANABİLECEĞİ SÜRELER

I- GENEL OLARAK.....	219
A- BİR DEN ÇOK SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARALARININ BİRLEŞTİRİLMESİ (İPTAL-İPKA)	220
B- SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASINA HATALI TANIMLANAN İSİM, SOY İSİM, ANNE-BABA ADI, DOĞUM YERİ- TARİHİ T- C- KİMLİK NUMARASI DÜZELTME TALEBİ.....	221
C- SİGORTALI HİZMET CETVELİNDE GÖRÜNMEYEN GÜN VE KAZANÇLARIN TESPİTİ	221
D- FARKLI SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINDA GEÇEN HİZMETLERİN BİRLEŞTİRİLMESİ	221
E- HİZMET ÇAKIŞMALARINA İLİŞKİN MAHSUPLAŞMA.....	221
F- 4/b SİGORTALILIĞININ SONLANDIRILMASI VE VARSA PRİM BORÇLARININ ÖDENMESİ	223
II- SİGORTALILARIN BORÇLANABİLECEĞİ SÜRELER.....	224
A- KANUNLARI GEREĞİ VERİLEN ÜCRETSİZ DOĞUM YADA ANALIK İZİN SÜRELERİ	225
1- 4/a Kapsamındaki Sigortalı Kadınların Analık Borçlanması.....	225
2- Kimler Doğum Borçlanması Yapabilir?.....	226
B- ER VEYA ERBAŞ OLARAK SİLAH ALTINDA GEÇEN SÜRELERİN BORÇLANILMASI	227
C- 4/c KAPSAMINDA SİGORTALI OLANLARIN, PERSONEL MEVZUATINA GÖRE AYLIKSIZ İZİN SÜRELERİ	228
D- DOKTORA VEYA TIPTA UZMANLIK ÖĞRENİM SÜRELERİ.....	228
E- AVUKATLIK STAJINI YAPANLARIN STAJ SÜRELERİ.....	228
F- TUTUKLULUKTA VEYA GÖZALTINDA GEÇEN SÜRELER.....	228
G- GREV VE LOKAVTTA GEÇEN SÜRELER.....	228
H- HEKİMLERİN FAHRİ ASİSTANLIKTAKI GEÇEN SÜRELERİ.....	228
I- SEÇİM KANUNLARI GEREĞİNCE GÖREVLERİNDEN İSTİFA EDENLERİN BORÇLANABİLECEĞİ SÜRELER	229
J- KİSMİ SÜRELİ İŞ SÖZLEŞMESİ İLE ÇALIŞAN SİGORTALILARIN, KİSMİ SÜRELİ ÇALIŞTIKLARI AYLARA AİT EKSİK SÜRELERİNİN BORÇLANILMASI.....	229

K- YURTDIŐINDA GEÇEN HİZMET SÜRELERİNİN BORÇLANILMASI.....	230
L- 5 YILI AŐAN BORÇ NEDENİYLE DURDURULAN 4/b SİGORTALILIK SÜRELERİNİN CANLANDIRILMASI	231
M- UZMAN VE USTA ÖĞRETİCİ OLARAK ÇALIŐANLARIN BORÇLANMASI.....	233

İKİNCİ BÖLÜM

UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARI VE BU SİGORTA KOLLARINA BAĞLI EMEKLİLİK

I- UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARI.....	234
A- MALULLÜK SİGORTASI.....	234
B- YAŞLILIK SİGORTASI.....	235
C- ÖLÜM SİGORTASI.....	236
II- UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARINDAN SAĞLANAN HAKLAR.....	237
A- MALULLÜK SİGORTASINDAN SAĞLANAN HAKLAR.....	237
1- Malul Sayılma ve Malullük Aylığı.....	237
2- Malullük Aylığına Başvuru ve İstenecek Belgeler.....	238
3- Malullük Aylığından Yararlanmak İçin Aranan Şartlar.....	239
4- Malullük Durumunun Tespiti.....	239
5- Sağlık Kurulu Raporları ve Raporlara İtiraz.....	239
6- Malullük Aylığının Başlangıcı, Kesilmesi ve Yeniden Bağlanması.....	240
B- YAŞLILIK SİGORTASINDAN SAĞLANAN HAKLAR.....	241
1- Genel Olarak.....	241
a- Sigortalılık Süresinin Başlangıcı.....	242
b- Sigortalılık Süresinin Sonu.....	247
c- Sigortalılık Süresine Eklenen Süreler.....	247
d- Prim Ödeme Gün Sayısı.....	248
e- Emeklilikte Yaşımın Tespiti.....	249
2- Yaşlılık Aylığı ve Yararlanma Koşulları.....	250
a- 8 Eylül 1976 Tarihinden Önce Sigortalı Olan Erkekler İle 8 Eylül 1981 Tarihinden Önce Sigortalı Olan Kadınların Emekliliği.....	251
b- 8 Eylül 1999 Tarihinden Önce Sigortalı Olanların Emekliliği.....	252
c- 8 Eylül 1999 Tarihinden Önce Sigortalı Olanların Yaş Haddinden Emekliliği	256
d- 8 Eylül 1999 İle 30 Nisan 2008 Tarihleri Arasında Sigortalı Olanların Emekliliği	258
e- 30 Nisan 2008 Tarihinden Sonra Sigortalı Olanların Emekliliği.....	259
f- Çalıőmaya Bařlamadan Önce Özürlü Olanların Yaşlılık Aylığına Hak Kazanmaları İçin Aranan Şartlar	261
g- Vergi İndirim Belgesi Alanların Yaşlılık Aylığına Hak Kazanmaları İçin Aranan Şartlar	263
h- Malul Çocuđu Bulunan Kadın Sigortalılar.....	264
3- Yaşlılık Aylığı Başvurusu ve İstenecek Belgeler.....	265
4- Yaşlılık Aylığının Başlangıcı, Kesilmesi ve Yeniden Bağlanması.....	266
5- Yaşlılık Aylığının Hesaplanması.....	266
6- Yaşlılık Aylığı Bağlananların Yeniden Çalıőmaya Başlaması.....	268
7- Yaşlılık Toptan Ödemesi ve Hizmetlerin İhyası.....	268
8- 4/b Sigortalıların Yaşlılık Aylığına Hak Kazanma Şartları.....	268
a- 8 Eylül 1999 Tarihinden Önce Sigortalı Olanların Emeklilik Şartları.....	268

<i>b- 8 Eylül 1999 Tarihinden Önce Sigortalı Olan 4/b'lilerin Kısmi Emeklilik Şartları</i>	272
<i>c- 8 Eylül 1999 İle 30 Nisan 2008 Tarihleri Arasında Sigortalı Olanların 4/b Şartlarından Yaşlılık Aylığına Hak Kazanmaları</i>	273
<i>d- 30 Nisan 2008 Tarihinden Sonra Sigortalı Olanların 4/b Şartlarından Yaşlılık Aylığına Hak Kazanmaları</i>	274
9- Tarım Sigortalılarının Emekliliği	275
C- ÖLÜM SİGORTASI VE ÖLÜM SİGORTASINDAN SAĞLANAN HAKLAR	277
1- Haksahiplerinin Ölüm Sigortasından Yararlanma Şartları	279
<i>a- Sigortalılara İlişkin Şartlar</i>	279
<i>b- Haksahiplerine İlişkin Şartlar</i>	282
2- Ölüm Aylığı Başvurusu ve İstenecek Belgeler	285
3- Ölüm Aylığının Haksahiplerine Paylaştırılması	285
<i>a- Eşe Bağlanacak Aylığın Oranı</i>	285
<i>b- Çocuklara Bağlanacak Aylıkların Oranı</i>	285
<i>c- Anne ve Babaya Bağlanan Aylıkların Oranı</i>	286
4- Ölüm Aylığının Başlangıcı, Kesilmesi ve Yeniden Bağlanması	286
5- Ölümüne Bağlı Toptan Ödeme ve İhya	288
6- Ölüm Aylığına Bağlı Evlenme Ödeneği Verilmesi	288
7- Cenaze Ödeneği Verilmesi	289
D- UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARINDA HİZMETLERİN BİRLEŞTİRİLMESİ	289
1- Hizmet Birleştirilmesine Esas Tutulacak Kanunlar	290
2- Hizmet Birleştirilmesinin Esasları	290
SONUÇ	293
EKLER	299
YARARLANILAN KAYNAKLAR	312